

**КОНВЕНЦІЯ
РАДИ ЄВРОПИ ПРО
ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ
СТОСОВНО ЖІНОК І
ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ
ТА БОРОТЬБУ З ЦИМИ
ЯВИЩАМИ**

Стамбульська
конвенція

У БЕЗПЕЦІ ВІД СТРАХУ
У БЕЗПЕЦІ ВІД
НАСИЛЬСТВА

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ЯКА МЕТА КОНВЕНЦІЇ?

— Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами – найбільш всеосяжна міжнародна угода, що стосується цього серйозного порушення прав людини. Її мета – нульова терпимість до насильства, що є значним кроком уперед для гарантування безпеки в Європі та за її межами.

— Наріжними каменями Конвенції є запобігання насильству, захист жертв і притягнення кривдників до відповідальності. Вона також має на меті зміну світогляду людей, закликаючи всіх членів суспільства, зокрема чоловіків і хлопців, змінити своє ставлення. По суті, це новий заклик до більшої рівноправності між жінками та чоловіками, оскільки насильство стосовно жінок глибоко вкорінене в нерівноправ'ї між жінками та чоловіками в суспільстві й увічнюється культурою нетерпимості та неприйняття.

НОВАТОРСЬКІ ПІДХОДИ КОНВЕНЦІЇ

— Конвенція визнає насильство стосовно жінок порушенням прав людини та формою дискримінації. Це означає, що держави повинні нести відповідальність за невживання належних заходів для боротьби з таким насильством.

— Конвенція – перша міжнародна угода, у якій наведено визначення гендеру. Це означає визнання того, що жінки та чоловіки мають не лише біологічно жіночу або чоловічу стать, але також того, що існує соціальна категорія гендеру, на основі якої жінкам і чоловікам призначають певні ролі та поведінку. Дослідження показали, що певні ролі й поведінка можуть сприяти прийняттю насильства стосовно жінок.

— Конвенція криміналізує такі правопорушення, як каліцтво жіночих геніталій, примусовий шлюб, переслідування, примусовий аборт і примусову стерилізацію. Це означає, що держави вперше беруть на себе зобов'язання включити ці серйозні правопорушення у свої правові системи.

— Конвенція закликає всі відповідні державні установи та служби до скоординованої боротьби з насильством стосовно жінок і домашнім насильством. Це означає, що державні установи та НУО не повинні діяти самостійно; вони мають розробити відповідні протоколи співробітництва.

ЯКИХ ЗАХОДІВ КОНВЕНЦІЯ ВИМАГАЄ ВІД ДЕРЖАВ?

ЗАПОБІГАННЯ

- ▶ зміна ставлення, гендерних ролей і стереотипів, які роблять насильство стосовно жінок прийнятним;
- ▶ навчання фахівців, що працюють із жертвами;
- ▶ підвищення обізнаності про різні форми насильства та їх травматичний характер;
- ▶ включення навчальних матеріалів щодо питань рівноправності в навчальні програми на всіх рівнях освіти;
- ▶ співробітництво між НУО, ЗМІ та приватним сектором з метою налагодження діалогу з громадськістю.

ЗАХИСТ

- ▶ забезпечення того, що в основі всіх заходів лежать потреби та безпека жертв;
- ▶ створення спеціальних служб підтримки для надання медичної допомоги, а також психологічних та юридичних консультацій жертвам і їх дітям;
- ▶ створення достатньої кількості притулків та безкоштовних цілодобових телефонних ліній підтримки.

КРИМІНАЛЬНЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

- ▶ кримінальне переслідування за насильство стосовно жінок і відповідне покарання;
- ▶ недопущення того, щоб культура, традиції, релігія чи так звана «чесність» використовувались для виправдання актів насильства;
- ▶ забезпечення жертвам доступу до спеціальних заходів захисту під час розслідування та судового провадження;
- ▶ забезпечення негайного реагування правоохоронних органів на прохання про допомогу та вживання належних заходів для розв'язання небезпечних ситуацій.

ІНТЕГРОВАНА ПОЛІТИКА

- ▶ забезпечення того, що всі перелічені вище заходи утворюють інтегровану й скоординовану політику та пропонують комплексне реагування на насильство стосовно жінок і домашнє насильство.

КОГО СТОСУЄТЬСЯ КОНВЕНЦІЯ?

— Конвенція захищає всіх жінок і дівчат будь-якого походження, незалежно від віку, раси, релігії, соціального походження, міграційного статусу чи сексуальної орієнтації. Конвенція визнає, що існують групи жінок і дівчат, які часто піддаються більшому ризику насильства, а тому держави повинні забезпечити врахування їх спеціальних потреб. Державам також рекомендовано застосовувати Конвенцію до інших жертв домашнього насильства - чоловіків, дітей і літніх людей.

ЯКІ ДІЇ КРИМІНАЛІЗУЄ КОНВЕНЦІЯ?

— Конвенція вимагає від держав-сторін криміналізувати або іншим чином карати таку поведінку:

- ▶ переслідування;
- ▶ сексуальне насильство, зокрема зґвалтування;
- ▶ сексуальні домагання;
- ▶ примусовий шлюб;
- ▶ каліцтво жіночих геніталій;
- ▶ примусовий аборт і примусова стерилізація.

— Це означає чітке повідомлення про те, що насильство стосовно жінок і домашнє насильство не є приватними питаннями. Навпаки, для наголошення на особливо травматичних наслідках злочинів у родині, можливе застосування суворішого покарання для кривдника, якщо жертвою є дружина (чоловік), партнер або член родини.

ЯК ВІДБУВАЄТЬСЯ МОНІТОРИНГ ЗА ДОТРИМАННЯМ КОНВЕНЦІЇ?

— Конвенція встановлює механізм моніторингу для оцінки того, як на практиці застосовуються її положення. Механізм моніторингу має дві складові: *Група експертів з дій проти насильства стосовно жінок і домашнього насильства* (ГРЕВІО), незалежний експертний орган, і *Комітет сторін*, політичний орган, що складається з офіційних представників держав-сторін Конвенції. Їх висновки та рекомендації забезпечують дотримання державами положень Конвенції та гарантують її довгострокову ефективність.

www.coe.int/conventionviolence
conventionviolence@coe.int

УКР

www.coe.int

Рада Європи є провідною правозахисною організацією на континенті. До неї входять 47 держав-членів, 28 із яких є членами Європейського Союзу. Усі держави-члени Ради Європи підписали Європейську конвенцію з прав людини – угоду, призначену захищати права людини, демократію та верховенство права. Європейський суд з прав людини здійснює нагляд за реалізацією Конвенції в держава-членах.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE